mec. Iwona Kołaczyńska – Wydział Prawny – prośba o opinię

20. MAR. 2015

L. dz. FOK

z 25.03.2015 r.

– p/m ostatnio w Audicie

20/03/15

WNIOSEK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH

Podstawa prawna: *Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2012 poz. 1113 z późn. zm.)*

A. ADRESAT WNIOSKU

Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofa 10, 90-431 Łódź

B. DANE WNIOSKODAWCY

B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE

Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat)

X 1. jednostka samorządu terytorialnego
☐ 2. związek międzygminny
☐ 3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów
☐ 4. związek, stowarzyszenie powiatów
☐ 5. samorządowe jednostki organizacyjne (w tym samorządowe osoby prawne)
☐ 6. beneficjenci dotacji z budżetów jst (w zakresie wykorzystania przyznanych dotacji)

Nazwa pełna

GMINA KRZYŻANÓW

B.2. ADRES SIEDZIBY

Powiat	Gmina	Miejscowość
KUTNOWSKI	KRZYŻANÓW	KRZYŻANÓW
Ulica	**Nr domu**	**Nr lokalu**
	10	

Kod pocztowy	Poczta
99-314	KRZYŻANÓW

B.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA

Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów będących przedmiotem wniosku o wyjaśnienie wraz z nazwą aktu prawnego w odniesieniu do każdego podniesionego problemu (bez przytaczania treści przepisów).

Art.7 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminny
Art.216 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych

C. OPIS PROBLEMU SKUTKUJĄCEGO WĄTPLIWOŚCIAMI INTERPRETACYJNYMI ORAZ PYTAŃ (co do których składany jest wniosek o udzielenie wyjaśnień)

Opis problemu

W Gminie Krzyżanów znajduje się świetlica wiejska w miejscowości Nowe Ktery. Budynek świetlicy został wzniesiony w latach 1955-1960 , jego budowa została sfinansowana ze środków mieszkańców i istniejących wówczas Kółek Rolniczych. Obecnie budynek ten jest wykorzystywany jako świetlica wiejska, tj. na potrzeby mieszkańców Gminy Krzyżanów, w szczególności mieszkańców Nowych Kter, Zieleniewa, Wyrąb Siemienickich (liczba mieszkańców tych miejscowości wynosi 184 osoby) . W świetlicy odbywają się zebrania wiejskie, jest wykorzystywana jako miejsce spędzania czasu wolnego dzieci, młodzieży, organizowania spotkań osób starszych oraz imprez o charakterze kulturalnym , służy rekreacji, rozwijaniu zainteresowań i integracji lokalnej społeczności. Dalsze korzystanie z budynku świetlicy wymaga wykonania prac remontowych, a najpilniejszym zadaniem jest wymiana podłogi.

Zgodnie z wypisem z rejestru gruntów właścicielem tej działki jest wspólnota gruntowa . Wspólnota ta jednak nie ma uporządkowanego stanu prawnego, to znaczy nie została powołana spółka dla zarządzania tą wspólnotą zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych. Stan taki oznacza, że nie ma podmiotu który mógłby wykonywać uprawnienia właściciela, Należy więc uznać, że jest to nieruchomość o nieuregulowanym stanie prawnym.

Pytania, co do których składany jest wniosek o udzielenie wyjaśnień przyporządkowane do opisu problemów przedstawionych wyżej

Czy Gmina Krzyżanów może sfinansować remont świetlicy wiejskiej znajdującej się na nieruchomości będącej własnością wspólnoty gruntowej?

D. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIAŁEJ SYTUACJI

Stanowisko wnioskodawcy do pytania (pytań) przedstawionego w części C.

Zgodnie z art.7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym zadaniem własnym gminy jest zaspakajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Zadania te obejmują w szczególności sprawy z zakresu kultury wspierania upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej.
Sposób korzystania z budynku wskazuje, że jest on wykorzystany do realizacji wskazanych powyżej, określonych przepisami ustawy o samorządzie gminnym, zadań własnych gminy.
Gmina Krzyżanów nie posiada innego obiektu, który mógłby być wykorzystywany do realizacji tych zadań gminy na terenie sołectwa. Sfinansowanie remontu opisanej powyżej świetlicy byłoby wydatkiem na realizację zadań własnych gminy – zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty mieszkańców Gminy Krzyżanów. Przedsięwzięcie to jest istotne z punktu widzenia społeczności lokalnej, nie zmierza ono do realizacji prywatnych celów poszczególnych mieszkańców.
Wydatkowanie środków finansowych na realizację zadań własnych gminy jest zgodne z prawem wobec czego Gmina Krzyżanów może sfinansować remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Nowe Ktery.

Data wypełnienia wniosku	Imię i nazwisko wnioskodawcy lub osoby upoważnionej	Podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej
2015-03-17	Tomasz Jakubowski	WÓJT mgr inż. Tomasz Jakubowski

KANCELARIA RADCY PRAWNEGO
Agnieszka Wójkowska-Pawlak
99-300 Kutno
ul. Stefana Czarnieckiego 19
tel. 668-195-122
NIP 775-140-52-44 REGON 100026769

Kutno, dnia 17 marca 2015 roku.

OPINIA PRAWNA
dotycząca możliwości sfinansowania remontu świetlicy wiejskiej znajdującej się na nieruchomości będącej własnością wspólnoty gruntowej

STAN FAKTYCZNY:

Świetlica wiejska w miejscowości Nowe Ktery znajduje się na działce nr 5/2 położonej w Gminie Krzyżanów. Działka ta o powierzchni 2,8143 ha obejmuje obok części zabudowanej również grunty zadrzewione i zakrzewione, pastwiska a także grunty orne. Obecnie budynek ten jest wykorzystywany jako świetlica wiejska, tj. na potrzeby mieszkańców Gminy Krzyżanów w szczególności sołectwa Nowe Ktery. W świetlicy odbywają się zebrania wiejskie, jest wykorzystywana jako miejsce spędzania czasu wolnego dzieci, młodzieży, organizowania spotkań osób starszych oraz imprez o charakterze kulturalnym, służy rekreacji, rozwijaniu zainteresowań i integracji lokalnej społeczności. Dalsze korzystanie z budynku świetlicy wymaga wykonania prac remontowych, a najpilniejszym zadaniem jest wymiana podłogi.

Zgodnie z wypisem z rejestru gruntów właścicielem tej działki jest wspólnota gruntowa. Wspólnota ta jednak nie ma uporządkowanego stanu prawnego, to znaczy nie została powołana spółka dla zarządzania to wspólnotą zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych. Pojęcie wspólnoty gruntowej stanowi szczególny rodzaj współwłasności, niepodlegającej podziałowi, rządzącej się własnymi, odrębnymi zasadami. Współwłasność jest oparta na uprawnieniu przysługującym osobom fizycznym lub prawnym, posiadającym gospodarstwa rolne do udziału we wspólnocie gruntowej, polegającym na korzystaniu z należących do niej gruntów, zgodnie z ich przeznaczeniem. Ustalone w połowie lat sześćdziesiątych udziały są w chwili obecnej nieaktualne, nastąpiła bowiem rotacja pokoleń, gospodarstwa rolne wraz z przynależnymi do nich udziałami były sprzedawane, przechodziły na własność Skarbu Państwa w zamian za emerytury rolnicze. To wszystko, w połączeniu z likwidacją na mocy ustawy z 1963 r. ksiąg wieczystych tych wspólnot, powoduje olbrzymie trudności w ustaleniu właścicieli udziałów, a właściwie jest to niemożliwe.
Stan taki oznacza, że nie ma podmiotu który mógłby wykonywać uprawnienia właściciela. Należy więc uznać, że jest to nieruchomość o nieuregulowanym stanie prawnym.

STAN PRAWNY:

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) zadaniem własnym gminy jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Zadania te obejmują w szczególności sprawy z zakresu kultury (pkt 9) wspierania i upowszechniania idei samorządowe, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej (pkt 17).

W myśl art. 216 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) wydatki budżetu gminy są przeznaczone w szczególności na realizację zadań własnych gminy.

OPINIA PRAWNA:

Sposób korzystania z budynku wskazuje, że jest on wykorzystywany do realizacji wskazanych powyżej, określonych przepisami ustawy o samorządzie gminnym, zadań własnych gminy polegających na zaspokajaniu zbiorowych potrzeb wspólnoty.

Gmina może wydatkować środki finansowe na realizacje powierzonych jej zadań. W przypadku wydatków takich jak remont budynku, gmina powinna posiadać tytuł prawny do nieruchomości. W analizowanej sytuacji uzyskanie jakiegokolwiek tytułu do nieruchomości nie jest możliwe ze względu na opisany powyżej stan prawny nieruchomości na której budynek się znajduje. Gmina Krzyżanów nie posiada innego obiektu, który mógłby posłużyć do realizacji tych

zadań gminy na terenie sołectwa Nowe Ktery. Wybudowanie nowej świetlicy byłoby znacząco większym wydatkiem niż remont i przekracza możliwości finansowe Gminy. Ewentualny remont dotyczyłby budynku do którego tytuł prawny posiadają mieszkańcy wsi na zasadzie współwłasności. W sytuacji gdyby wspólnota podjęła działalność gmina mogłaby dochodzić roszczenia o zwrot poniesionych nakładów.

Trudności w rozwiązaniu sytuacji podobnych do opisanej powyżej dostrzega Rada Ministrów która w dniu 10 lutego 2015 roku przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych. Celem tego projektu jest stworzenie możliwości uregulowania stanu prawnego nieruchomości należących do wspólnot gruntowych. W przypadku gdy ustalenie uprawnionych do udziału we wspólnocie nie będzie możliwe przewiduje się przejęcie tych nieruchomości nieodpłatnie przez gminy.

Uwzględniając wszystkie wskazane powyżej okoliczności, w tej specyficznej sprawie należy uznać, że sfinansowanie remontu opisanej powyżej świetlicy byłoby wydatkiem na realizację zadań własnych gminy – zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty mieszkańców Gminy Krzyżanów, a w szczególności sołectwa Nowe Ktery . Przedsięwzięcie to jest istotne z punktu widzenia społeczności lokalnej, nie zmierza ono do realizacji prywatnych celów poszczególnych mieszkańców.

Wydatkowanie środków finansowych na realizacje zadań własnych gminy jest zgodne z prawem wobec czego Gmina Krzyżanów może sfinansować remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Nowe Ktery.

RADCA PRAWNY
Agnieszka Wojkowska-Pawlak
WA/P/222

REGIONALNA IZBA
OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

ul. Zamenhofa 10, 90-431 Łódź
tel. (42) 636 68 96, 636 69 11, fax (42) 636 74 24

Łódź, dnia 25 czerwca 2015 roku

Pan
Tomasz Jakubowski
Wójt Gminy Krzyżanów

Urząd Gminy Krzyżanów
99-314 Krzyżanów

WA 4120-2/2015/w

W odpowiedzi na pismo Pana Wójta zawierające wniosek o udzielenie wyjaśnienia w zakresie stosowania przepisów o finansach publicznych, to jest wskazanie czy gmina Krzyżanów może sfinansować remont świetlicy wiejskiej znajdującej się na nieruchomości będącej własnością wspólnoty gruntowej uprzejmie informuję, że w ocenie Izby Gmina może wykonać planowane prace we wskazanym budynku pod warunkiem, że wykorzystuje tę nieruchomość pomimo wiedzy o jej nieuregulowanym stanie prawnym.
Należy zauważyć, że w procesie realizacji zadań gminy, gmina ma prawo wykorzystywać zarówno swój majątek, jak i majątek cudzy, do którego posiada tytuł prawny lub co najmniej posiadanie.

Należy także zauważyć, że z chwilą rozpoczęcia prac w budynku zastosowanie będą miały przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku - Kodeks cywilny (Dz.U. z 2014 r., poz. 121 ze zmianami) o prowadzeniu cudzych spraw bez zlecenia (art. 752 i następnie).

Z poważaniem

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
dr Ryszard Paweł Krawczyk